

UDK 37

ISSN 2545 – 4439 (printed)

ISSN 1857 - 923X (e-version)

INTERNATIONAL JOURNAL

Institute of Knowledge Management

KNOWLEDGE

Scientific Papers

Vol. 17.2

Education and Social Sciences

KIJ

Vol. 17

No. 2

pp. 559 - 1124

Skopje 2017

Global Impact & Quality Factor **1.322 (2016)** <http://globalimpactfactor.com/knowledge-international-journal/>

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

KNOWLEDGE

***INTERNATIONAL JOURNAL
SCIENTIFIC PAPERS
VOL 17.2***

25-28.5.2017

Budva, MONTENEGRO

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

INSTITUTE OF KNOWLEDGE MANAGEMENT

SKOPJE, MACEDONIA

KNOWLEDGE

International Journal Scientific papers Vol. 17.2

EDITORIAL BOARD

Vlado Kambovski PhD, Robert Dimitrovski PhD, Siniša Zarić PhD, Maria Kavdanska PhD, Venelin Terziev PhD, Mirjana Borota – Popovska PhD, Cezar Birzea PhD, Ljubomir Kekenovski PhD, Aleksandar Nikolovski PhD, Ivo Zupanovic, PhD, Savo Ashtalkoski PhD, Svetlana Trajković PhD, Zivota Radosavljević PhD, Lasta Spasovski PhD, Mersad Mujevic PhD, Margarita Koleva PhD, Nonka Mateva PhD, Rositsa Chobanova PhD, Predrag Trajković PhD, Dzulijana Tomovska PhD, Nedzat Koraljić PhD, Nebojsa Pavlović PhD, Nikolina Ognenska PhD, Lisen Bashkurti PhD, Trajce Dojcinovski PhD, Jana Merdzanova PhD, Zoran Srzentić PhD, Nikolai Sashkov Cankov PhD, Marija Kostic PhD

Print: GRAFOPROM – Bitola

Editor: IKM – Skopje

For editor

Robert Dimitrovski, PhD

KNOWLEDGE

International Journal Scientific Papers Vol. 17.2

ISSN 1857-923X for e- version

ISSN 2545-4439 for printed version

SCIENTIFIC COMMITTEE

President: Academic, Prof. Vlado Kambovski PhD

Vice president: Prof. Robert Dimitrovski PhD, Vice – Rector, Dean, Faculty of Management, MIT University, Skopje (Macedonia)

Members:

- Prof. Aleksandar Nikolovski PhD, FON University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Aleksandar Korablev PhD, Dean, Faculty for economy and management, Saint Petersburg State Forest Technical University, Saint Petersburg (Russian Federation)
- Prof. Azra Adjajlic – Dedovic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Antoanela Hristova PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Anita Trajkovska PhD, Rochester University (USA)
- Prof. Anka Trajkovska-Petkoska PhD, UKLO, Faculty of technology and technical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Alisabri Sabani PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Ahmad Zakeri PhD, University of Wolver Hampton, (United Kingdom)
- Prof. Ana Dzumalieva PhD, South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Branko Sotirov PhD, University of Rousse, Rousse (Bulgaria)
- Prof. Branko Boshkovic, PhD, College of Sports and Health, Belgrade (Serbia)
- Prof. Branimir Kampl PhD, Institute SANO, Zagreb (Croatia)
- Prof. Baki Koleci PhD, University Hadzi Zeka, Peja (Kosovo)
- Prof. Branislav Simonovic PhD, Faculty of Law, Kragujevac (Serbia)
- Prof. Bistra Angelovska, Faculty of Medicine, University “Goce Delcev”, Shtip (Macedonia)
- Prof. Cezar Birzea, PhD, National School for Political and Administrative Studies, Bucharest (Romania)
- Prof. Cvetko Andreevski, Dean, Faculty of Tourism, UKLO, Bitola (Macedonia)
- Prof. Drago Cvijanovic, PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjacka Banja (Serbia)
- Prof. Dusan Ristic, PhD Emeritus, College of professional studies in Management and Business Communication, Novi Sad (Serbia)
- Prof. Dimitar Radev, PhD, Rector, University of Telecommunications and Post, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Daniela Todorova PhD, Rector of “Todor Kableskov” University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Dragan Kokovic PhD, University of Novi Sad, Novi Sad (Serbia)
- Prof. Dragan Marinkovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
- Prof. Daniela Ivanova Popova PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Dzulijana Tomovska, PhD, Dean, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Evgenia Penkova-Pantaleeva PhD, UNWE -Sofia (Bulgaria)
- Prof. Erzika Antic PhD, High medicine school for professional studies “Hipokrat”,

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

- Bujanovac (Serbia)
- Prof. Georgi Georgiev PhD, National Military University “Vasil Levski”, Veliko Trnovo (Bulgaria)
- Prof. Helmut Shramke PhD, former Head of the University of Vienna Reform Group (Austria)
- Prof. Hristina Georgieva Yancheva, PhD, Rector, Agricultural University, Plovdiv (Bulgaria)
- Prof. Hristo Beloev PhD, Bulgarian Academy of Science, Rector of the University of Rousse (Bulgaria)
- Prof. Izet Zeqiri, PhD, Academic, SEEU, Tetovo (Macedonia)
- Prof. Ivan Marchevski, PhD, Rector, D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
- Doc. Igor Stubelj, PhD, PhD, Faculty of Management, Primorska University, Koper (Slovenia)
- Prof. Ivan Petkov PhD, Rector, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Isa Spahiu PhD, AAB University, Prishtina (Kosovo)
- Prof. Ivana Jelik PhD, University of Podgorica, Faculty of Law, Podgorica (Montenegro)
- Prof. Islam Hasani PhD, Kingston University (Bahrein)
- Prof. Jova Ateljevic PhD, Faculty of Economy, University of Banja Luka, (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Jove Kekenovski PhD, Faculty of Tourism, UKLO , Bitola (Macedonia)
- Prof. Jonko Kunchev PhD, University „Cernorizec Hrabar“ - Varna (Bulgaria)
- Prof. Jelena Stojanovic PhD, High medicine school for professional studies “Hipokrat”, Bujanovac (Serbia)
- Prof Karl Schopf, PhD, Akademie fur wissenschaftliche forchung und studium, Wien (Austria)
- Prof. Katerina Belichovska, PhD, Faculty of Agricultural Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
- Prof. Krasimir Petkov, PhD, National Sports Academy “Vassil Levski”, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Kamal Al-Nakib PhD, College of Business Administration Department, Kingdom University (Bahrain)
- Prof. Lidija Tozi PhD, Faculty of Pharmacy, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Laste Spasovski PhD, Vocational and educational centre, Skopje (Macedonia)
- Prof. Lujza Grueva, PhD, Faculty of Medical Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
- Prof. Lisen Bashkurti PhD, Global Vice President of Sun Moon University (Albania)
- Prof. Lence Mircevska PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
- Prof. Ljubomir Kekenovski PhD, Faculty of Economisc, UKIM, Skope (Macedonia)
- Prof. Ljupce Kocovski PhD, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Marusya Lyubcheva PhD, University “Prof. Asen Zlatarov”, Member of the European Parliament, Burgas (Bulgaria)
- Prof. Maria Kavdanska PhD, Faculty of Pedagogy, South-West University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Maja Lubenova Cholakova PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Mirjana Borota-Popovska, PhD, Centre for Management and Human Resource Development, Institute for Sociological, Political and Juridical Research, Skopje (Macedonia)
- Prof. Mihail Garevski, PhD, Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology, Skopje (Macedonia)

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

- Prof. Misho Hristovski PhD, Faculty of Veterinary Medicine, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Mitko Kotochevski, PhD, Faculty of Philosophy, UKIM, Skopje (Macedonia)
- Prof. Milan Radosavljevic PhD, Dean, Faculty of strategic and operational management, Union University, Belgrade (Serbia)
- Prof. Marija Topuzovska-Latkovikj, PhD, Centre for Management and Human Resource Development, Institute for Sociological, Political and Juridical Research, Skopje (Macedonia)
- Prof. Marija Knezevic PhD, Academic, Banja Luka, (Bosnia and Herzegovina)
- Prof. Margarita Koleva, PhD, Faculty of Pedagogy, University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Margarita Bogdanova PhD, D.A.Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
- Prof. Mahmut Chelik PhD, Faculty of Philology, University “Goce Delchev”, Shtip (Macedonia)
- Prof. Marija Mandaric PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjacka Banja (Serbia)
- Prof. Mustafa Kacar PhD, Euro College, Istanbul (Turkey)
- Prof. Marina Simin PhD, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)
- Prof. Miladin Kalinic, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)
- Prof. Mitre Stojanovski PhD, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Miodrag Smelcerovic PhD, High Technological and Artistic Vocational School, Leskovac (Serbia)
- Prof. Nenad Taneski PhD, Military Academy “Mihailo Apostolski”, Skopje (Macedonia)
- Prof. Nevenka Tatkovic PhD, Juraj Dobrila University of Pula, Pula (Croatia)
- Prof. Natalija Kirejenko PhD, Faculty For economic and Business, Institute of Entrepreneurial Activity, Minsk (Belarus)
- Prof. Nikolay Georgiev PhD, “Todor Kableshkov” University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Nikolina Ognenska PhD, Faculty of Music, SEU - Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Nedzat Korajlic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Nishad M. Navaz PhD, Kingdom University (India)
- Prof. Oliver Iliev PhD, Faculty of Communication and IT, FON University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Oliver Dimitrijevic PhD, High medicine school for professional studies “Hipokrat”, Bujanovac (Serbia)
- Prof. Paul Sergius Koku, PhD, Florida State University, Florida (USA)
- Prof. Primoz Dolenc, PhD, Faculty of Management, Primorska University, Koper (Slovenia)
- Prof. Predrag Trajkovic PhD, JMPNT, Vranje (Serbia)
- Prof. Petar Kolev PhD, “Todor Kableshkov” University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Pere Tumbas PhD, Faculty of Economics, University of Novi Sad, Subotica (Serbia)
- Prof. Rade Ratkovic PhD, Faculty of Business and Tourism, Budva (Montenegro)
- Prof. Rositsa Chobanova PhD, University of Telecommunications and Posts, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Rumen Valcovski PhD, Imunolab Sofia (Bulgaria)
- Prof. Rumen Stefanov PhD, Dean, Faculty of public health, Medical University of Plovdiv (Bulgaria)
- Prof. Sinisa Zaric, PhD, Faculty of Economics, University of Belgrade, Belgrade (Serbia)

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

- Prof. Sasho Korunoski, Rector, UKLO, Bitola (Macedonia)
- Prof. Sashko Plachkov PhD, Faculty of Pedagogy, University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Sofronija Miladinovski, PhD, University Hadzi Zeka, Peja (Kosovo)
- Prof. Sreten Miladinovski, PhD, Dean, Faculty of Law, MIT University (Skopje)
- Prof. Snezhana Lazarevic, PhD, College of Sports and Health, Belgrade (Serbia)
- Prof. Stojan Ivanov Ivanov PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Svetlana Trajkovic PhD, High School of applied professional studies, Vranje (Serbia)
- Prof. Snezana Stoilova, PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
- Prof. Stojna Ristevska PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
- Prof. Suzana Pavlovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
- Prof. Saad Motahir PhD, High School of Technology, Fez (Morocco)
- Prof. Sandra Zivanovic, PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjacka Banja (Serbia)
- Prof. Trayan Popkochev PhD, Dean, Faculty of Pedagogy, South-West University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Todor Krystevich, Vice Rector, D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
- Doc. Tatyana Sobolieva PhD, State Higher Education Establishment Vadiym Getman Kiyev National Economic University, Kiyev (Ukraine)
- Prof. Tzako Pantaleev PhD, NBUiversity , Sofia (Bulgaria)
- Prof. Tosko Krstev PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Tihomir Domazet PhD, President of the Croatian Institute for Finance and Accounting, Zagreb (Croatia)
- Prof. Venelin Terziev PhD, University of Rousse, Rousse (Bulgaria)
- Prof. Violeta Dimova PhD, Faculty of Philology, University “Goce Delchev”, Shtip (Macedonia)
- Prof. Volodymyr Denysyuk, PhD, Dobrov Center for Scientific and Technological Potential and History studies at the National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine)
- Prof. Valentina Staneva PhD, “Todor Kableshkov” University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Vladimir Lazarov PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Vasil Zecev PhD, College of tourism, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Venus Del Rosario PhD, Arab Open University (Philippines)
- Prof. Yuri Doroshenko PhD, Dean, Faculty of Economics and Management, Belgorod (Russian Federation)
- Prof. Zlatko Pejkov, PhD, Faculty of Agricultural Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
- Prof. Zivota Radosavljevik PhD, Dean, Faculty FORCUP, Union University, Belgrade (Serbia)
- Prof. Zoja Katru PhD, Prorector, Euro College, Istanbul (Turkey)
- Prof. Zorka Jugovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)

ORGANIZING COMMITTEE

- Robert Dimitrovski PhD, Faculty of Management, MIT University, Skopje (Macedonia)
- Venelin Terziev PhD, University of Rousse (Bulgaria)
- Maria Kavdanska PhD, Faculty of Pedagogy, South West University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Sinisa Zaric, PhD, Faculty of Economics, University of Belgrade (Serbia)
- Snežana Milićević PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjačka Banja (Serbia)
- Evdokia Petkova, South West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Marios Miltiadou, PhD, Aristotle University of Thessaloniki (Greece)
- Azra Adjajlic – Dedovic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Misho Hristovski PhD, Faculty of Veterinary Medicine, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
- Branko Boskovic PhD, College of Sports and Health, Belgrade (Bulgaria)
- Ana Dzumalieva PhD, South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Georgi Georgiev PhD, National Military University “Vasil Levski”, Veliko Trnovo (Bulgaria)
- Isa Spahiu PhD, International Balkan University (Macedonia)
- Violeta Dimova, PhD, University “Goce Delcev”, Stip (Macedonia)
- Mirjana Borota – Popovska, Centre for Management and Human Resource Development, Institute for Sociological, Political and Juridical Research, Skopje (Macedonia)
- Izet Zeqiri, PhD, South East European University, Tetovo (Skopje)
- Ekaterina Arabska, PhD, Vasil Levski National Military University, Veliko Tarnovo (Bulgaria)
- Nebojsa Cvetanovski, PhD, MIT University, Skopje (Macedonia)
- Rumens Valcovski PhD, Imunolab Sofia (Bulgaria)
- Miladin Kalinic, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)

EUROPEAN GENDARMERIE FORCE – ORGANIZATION AND TASKS

Ivica Josifovic

Faculty of Law, University of Goce Delcev – Stip, Macedonia ivica.josifovik@ugd.edu.mk

Zlatko Keskoski

Faculty for detectives and security, FON University, Skopje, Macedonia z.kesko@gmail.com

Abstract: The European Gendarmerie Force is a relatively young international organisation. In October 2007 the governments of France, Italy, Spain, Portugal and the Netherlands signed a treaty to formally establish it. At present in the European Gendarmerie Force the following gendarmerie forces cooperate: the Dutch Koninklijke Marechaussee, the French Gendarmerie Nationale, the Italian Arma dei Carabinieri, the Portuguese Guarda Nacional Republicana, the Spanish Guardia Civil and the Romanian Jandarmeria Româna. The European Gendarmerie Force is intended for international policing operations. By creating the European Gendarmerie Force, some European Union member states have devised a structured solution to provide international civilian police capabilities. Its creation has received considerable attention, but no major study seems to have been made thereon as well as long-term vision. Therefore, the paper focuses on basic facts on the European Gendarmerie Force, its creation, structure and tasks. As not much literature exists on the future of the European Gendarmerie Force and international gendarmerie cooperation, this is an explorative paper. The focus is put on its potential. The European Gendarmerie Force has the potential to become more important in international security and a valuable asset for a far larger group of states. The basic question for the European leaders is how to use the potential of the European Gendarmerie Force in the next 10-20 years to best serve the interests of European Union's member-states. To find an answer to this question the European Gendarmerie Force and its background is in detailed analysed in this paper. Although this can be analysed combining longer-term security trends, the European Gendarmerie Force, its resources and experiences, as well as its potential will depend also on politics, ambitions, the leverage over other states, diplomatic skills, unpredictable security developments, and even coincidence. From the paper, a conclusion could be drawn on the success of its operations which is currently aimed at. In the conclusion only basic shortcomings and difficulties are put forward facing the European Gendarmerie Force, regarding national elements of communication and information systems of participating member-states, which are not entirely interoperable and sometimes incompatible and that the tactical level shall be stroked by the interoperability problems. For that purpose, the European Gendarmerie Force needs to be capable to rely on common tactical communication and information systems which could be put in the operation area.

Keywords: European Gendarmerie Force, organization, structure, tasks, future.

ЕВРОПСКА ЖАНДАРМЕРИЈА – ОРГАНИЗАЦИЈА И ЗАДАЧИ

Ивица Јосифовиќ

Правен факултет, Универзитет Гоце Делчев – Штип, Македонија ivica.josifovik@ugd.edu.mk

Златко Кескоски,

Факултет за детективи и безбедност, ФОН Универзитет, Скопје, Македонија z.kesko@gmail.com

Апстракт: Европската жандармерија е релативно млада меѓународна организација. Во октомври 2007 година, владите на Франција, Италија, Шпанија, Португалија и Холандија потпишаа договор за нејзино формирање. Во моментот во Европската жандармерија соработуваат Француската жандармерија, Италијанските карабинери, Португалската национална републиканска гарда, Холандските кралски маршали, Шпанската цивилна гарда и Романската жандармерија. Европската жандармерија е наменета за меѓународни полициски операции. Со нејзиното основање некои држави-членки на Европската унија замислија структурно решение за обезбедување на меѓународни цивилно-полициски способности. Нејзиното создавање привлече особено внимание, но нема посериозна студија како и долгорочна визија. Оттаму, трудот се осврнува на основните факти за Европската жандармерија, нејзиното основање, потребата од нејзиното постоење, нејзината структура и задачи. Бидејќи не постои доволно литература за иднината на Европската жандармерија и меѓународната соработка, ова претставува истражувачки труд. Фокусот е ставен

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

на нејзиниот потенцијал. Европската жандармерија го има потенцијалот да биде многу важна во меѓународната безбедност и вредно средство за поголема група на држави. Основното прашање на кое треба да одговораат европските лидери е како да се искористи потенцијалот на Европската жандармерија во наредните 10-20 години за најдобро да служи на интересите на државите-членки на Европската унија. За да се пронајде одговор на ова прашање, во овој труд детално е анализирана Европската жандармерија и нејзината позадина. Иако ова може да се анализира со комбинација на долгорочни безбедносни трендови, Европската жандармерија, нејзините ресурси и искуство, како и нејзиниот потенцијал ќе зависи многу од политика, амбиции, влијанието на другите држави, дипломатски вештини, непредвидлив безбедносен развој, дури и случајности. Од трудот може да се извлече заклучок за успехот на нејзините операции кон кои е во моментов насочена. Во заклучок само се наведени основните недостатоци и потешкотии со кои се соочува Европската жандармерија, а кои се однесуваат на националните елементи на комуникациските и информатичките системи на државите-учеснички кои не се целосно интероперабилни и понекогаш инкомпатибилни, дека тактичкото ниво ќе биде засегнато од проблемите на интероперабилноста. За таа цел, Европската жандармерија треба да биде способна да се потпре на заедничките тактички комуникациски и информатички системи што можат да бидат поставени во областа на дејствување.

Клучни зборови: Европска жандармерија, организација, структура, задачи, иднина.

1. ВОВЕД

Во септември 2004 година, 5 држави-членки на ЕУ (Франција, Италија, Шпанија, Португалија и Холандија), што поседуваат национални жандармерии со воен статус, се согласија на создавање на мултинационални Европски жандармерски сили со потпишување на заедничка Декларација на намери,⁴¹ а самиот Договор за формално воспоставување на Европската жандармерија е потпишан во октомври 2007 година, договор кој се уште не е ратификуван. Силите не се дел од Заедничката безбедносна и одбранбена политика (ЗБОП), туку се независен инструмент што може да биде поставен под одредени околности како интегрирана полициска единица во рамките на мисиите на ЗБОП. Како и полициските единици, жандармериите се посебна формација на полициско назначување, кои можат да бидат поставени под цивилна или воена команда. Заради тоа, ваквите сили се достапни за интервенции за одржување на јавната безбедност и ред за време на воена акција или веднаш по неа. Со оваа полициска сила создадена за интензивни мисии, ЕУ треба да биде способна да спроведе операции меѓу класичната воена интервенција и цивилните мисии.⁴²

Европската жандармерија е оперативна од 20 јули 2006 година, веднаш по министерскиот состанок во Мадрид и одговара на потребите за рапидно спроведување на целиот спектар на цивилно дејствување, самостојно или паралелно со воената интервенција, преку обезбедување на мултинационални и ефективни алатки. Европската жандармерија го олеснува справувањето со кризите што имаат потреба од менаџирање на полициските сили, најчесто во критични ситуации, исто така, земајќи ја предноста од искуствата собрани од релевантните мировни мисии.

Во согласност со Декларацијата за намери, донесена пред потпишувањето на Договорот, жандармеријата е прво и основно достапна за ЕУ, за изведување на полициски мисии во операциите на кризен менаџмент, во согласност со принципите наведени во заклучоците од Самитот на ЕУ во Санта Марија де Феира и Ница.⁴³ Кога силите се поставени за мисија под водство на ЕУ, Политичко-безбедносниот комитет (ПБК) ќе биде одговорен за нејзината насока и политичка контрола. Европската жандармерија, исто така, е достапна за ОН, ОБСЕ, НАТО и други меѓународни организации и *ad hoc* коалиции.⁴⁴

Во Командната структура на ова ниво е ЦИМИН (CIMIN – Comité InterMinistériel de haut Niveau – француски акроним што значи Интерминистерски комитет на највисоко ниво), составен од претставници на

⁴¹ Enrique Esquivel Lalinde, “The new European Gendarmerie Force”, *Real Instituto Elcano*, ARI 48, 2005.

⁴² Види: The role of the European Gendarmerie Force, Assembly of the WEU, Europe-an Security and Defence Assembly, Doc. A/1928, 21 June 2006.

⁴³ Santa Maria de Feira European Council, Presidency Conclusions, 19 and 20 June, paragraph C.6; “Annex I, Presidency Report on Strengthening the Common European Security and Defence Policy”; Nice European Council, Presidency Conclusions – Annex VI “Presidency Report on the European Security and Defence Policy”, 4 December 2000.

⁴⁴ Declaration of Intent, <http://www.eurogendfor.org/referencetexts/EGF%20declaration%20of%20intent.pdf>.

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

најодговорните министерства на секоја држава, што ја обезбедува политичко-воената координација, го назначува командантот на жандармеријата и го обезбедува со директиви и насоки.

Европската жандармерија има постојана мултинационална оперативна команда раководена од Командант на европската жандармерија, составена од мултинационално јадро што може да биде зајакнато кога постои потреба и со согласност на државите-учеснички. Командата се соочува со оперативно планирање и, кога постои барање, придонесува за процесот на стратешко одлучување. Во случај на операција, државите-учеснички ќе назначат командант за мисијата на Европската жандармерија,⁴⁵ додека единиците се поставени врз основа на дефиниран синџир на команда што може да биде поставен под воена или цивилна команда, со цел гарантирање на јавната безбедност, јавниот ред и исполнување на судско-полициските задачи.

Командата на Европската жандармерија е поставена во Виченца, Италија, и има персонал од 800 до 900 полициски службеници подготвени да бидат разместени во рок од 30 денови, вклучително и брзо поставување команда на теренот, што ќе биде обезбедена од постојаната команда. Ова вклучува елементи на Француската жандармерија (French Gendarmerie Nationale), Италијанските карабинери (Italian Arma dei Carabinieri), Португалската национална републиканска гарда (Portuguese Guarda Nacional Republicana), Холандските кралски маршали (Dutch Koninklijke Marechaussee), Шпанската цивилна гарда (Spanish Guardia Civil) и Романската жандармерија (Romanian Jandarmeria Româna). Како што полициските единици можат да ги зајакнат мисиите на Европската жандармерија, идентични на оние декларирани во рамките на Каталогот од Хелсинки и Конференцијата за подобрување на способностите, вкупната сила на силите може да достигне до 2.300 полициски службеници.

2. СТРУКТУРА И СПОСОБНОСТИ

Европската жандармерија има четири компоненти и силите дејствуваат во согласност со оперативните концепти развиени од ЕУ што вклучуваат:

- *мултинационална команда*, одговорна за оперативно планирање и за поставување и раководење со силите,
- *оперативна компонента*, составена од мобилна жандармерија и единици посветени на мисиите на општа јавна безбедност и одржување на јавниот ред,
- *компонента за борба против криминалот*, вклучително и специјалисти во мисии за кривична истрага, откривање, собирање, информатичка анализа и обработка, заштита и помош на индивидуи, контрола на сообраќајот, борба против тероризмот и други специјалци,
- *компонента за логистичка поддршка*, способна за изведување на сите активности поврзани со набавка, одржување, поправање и евакуација на опремата, транспортот, медицинската и здравствената грижа.⁴⁶

Европската жандармерија мора да биде способна за покривање на секој аспект на операциите за одговор на кризи:

- *за време на почетната фаза на операцијата*, Европската жандармерија може да стапи на сцена заедно со воените сили, со цел изведување на јавна општа безбедност и своите полициски задачи,
- *за време на транзициската фаза*, Европската жандармерија ќе продолжи со својата мисија самостојно или со воените сили, олеснувајќи ја координацијата и соработката со локалните или меѓународните полициски единици,
- *стабилизирачка фаза*, силите можат да ја олеснат соработката под меѓународен цивилен авторитет или да бидат повлечени,
- *превентивно ангажирање*, силите можат да бидат употребени во повеќе специфични случаи во отсуство на други воени сили,

⁴⁵ Клучни позиции на Европската жандармерија се: командант (Commander), за-меник-командант (Deputy Commander), шеф на персонал (Chief of Staff – COS), помошник на шефот на персоналот за операции (Assistant of the Chief of Staff Operations – ACOS OPS), помошник на шефот на персоналот за планирање и политика (ACOS Plans and Policy – ACOS PLAN) и помошник на шефот на персоналот за логистика (ACOS Logistics – ACOS LOG). Ibid.

⁴⁶ Види: The role of the European Gendarmerie Force, Assembly of the WEU..., ibid.

- *за време на фазата за воено ослободување*, ако е потребно, овие сили може да го олеснат пренесувањето на одговорностите врз цивилните власти и агенциите што земаат учество во соработката.⁴⁷

Во согласност со мандатот на секоја операција, жандармеријата ќе извршува широк спектар активности поврзани со полициски способности, како што се:

- *извршување* мисии за безбедност и јавен ред,
- *спроведување* на јавно надгледување, сообраќајни регулативи, основно и гранично разузнавање,
- *извршување* на кривична истрага, следење и пронаоѓање на прекршителите и нивно префрлување до судските власти,
- *заштита* на граѓаните и сопственоста и одржување на редот.

Во сценаријата за зајакнување, целта на Европската жандармерија е да се консолидираат ослабените државни институции, со посебен фокус на областа на полициското дејствување. Способностите потребни за извршување на должностите насочени кон зајакнување на локалната полиција вклучуваат мониторинг и советување на локалната полиција во нивната секојдневна работа, како и обука на полициските службеници според меѓународните стандарди.

Дури и во мисиите за зајакнување, мора да се земе предвид ризикот од влошување на ситуацијата и можна потреба од посилни способности. Хуманитарните сценарија се карактеризирани со дефект на општеството со неколку последици за населението. Опсегот на потребните способности вклучува:

- контрола на толпата, со цел враќање на јавната безбедност,
- јавно надгледување со осврт на заштита на граѓаните и имотот и посебен фокус на меѓународно присуство во областа,
- ефективни врски и координација со меѓународните организации присутни во областа, владини и невладини, со цел обезбедување помош за бегалците,
- капацитети за кривична истрага, вклучително и судски способности, со цел поддршка за локалните власти.

3. ПОСТОЈАНА КОМАНДА И ОПЕРАЦИИ

Во мировни услови, улогата на постојаната команда се состои од планирање, развојна доктрина и воспоставување и одржување врски со различни меѓународни организации. Нејзината улога во оперативен контекст е да обезбеди рапиден планирачки капацитет. За оваа цел, постојаната команда мора да биде способна за:

- спроведување на инспекциска мисија, обезбедување со релевантни информации на телата за одлучување, овозможувајќи усвојување одлуки за идните мисии,
- обезбедување помош со релевантното тело за цели на стратешкото планирање,
- развој на оперативен план,
- обезбедување на техничка помош за елаборација на специфични документи, како што се правила за ангажирање и спогодба за статусот на силите.

Понатаму, постојаната команда ќе го олеснува поставувањето и почетното спроведување на следни операции, преку обезбедување на почетното јадро на привремена основа, сè додека силите не се целосно поставени и подготвени. Постојаната команда, исто така, ќе го координира стратешкиот транспорт на единиците на Европската жандармерија и опремата и ќе ги подготви со дополнителна обука пред нивното разместување, доколку постои потреба. Ќе биде воспоставен соодветен механизам за известување, вклучително и процедура за пренесување на извештаите до ЦИМИН и релевантните меѓународни организации.

(a) Воспоставување операција

Меѓународните организации што имаат потреба од услугите на Европската жандармерија мораат да го достават своето барање до државата што во тој момент претседава со ЦИМИН (12 месеци), како и директно до командата на силите. Во согласност со релевантните меѓународни организации, командата на силите треба да биде способна да спроведе или да учествува во подготвителна инспекциска мисија за помалку од пет дена. Ако се следи евалуациската фаза, одлуката за ангажирање на Европската жандармерија

⁴⁷ Lalinde Esquivel Enrique, "The new European Gendarmerie Force...", op. cit., p. 3.

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

се усвојува едногласно од страна на ЦИМИН, по што ќе се склучи меморандум за разбирање меѓу ЦИМИН и организацијата што е во прашање. Од тој момент, постојаната команда ќе ја има главната улога и ќе биде одговорна за: помош до меѓународните организации; подготовка на оперативен план; обезбедување експерти; и управување со процесот на создавање на силите.

(б) Команда и контрола

На политичко и стратешко ниво постојат бројни можности, во зависност од коалицијата или одговорната меѓународна организација што е во прашање:

- за операција под водство на ЕУ, ПБК ќе биде одговорен за стратешка насока,
- за операциите спроведени под покровителство на други меѓународни организации, ќе се извлечат соодветни аранжмани меѓу ЦИМИН и релевантните тела во меѓународните организации.

На оперативен ниво, постојаната команда ќе биде одговорна за надгледување, контрола и поддршка на операцијата:

- за време на фазата под воена одговорност, Европската жандармерија ќе биде инкорпорирана во воениот синџир на команда, додека командата на Европската жандармерија ќе остане во блиска врска со командата на воената операција,
- за време на фазата под цивилна одговорност, постојаната команда на Европската жандармерија ќе воспостави процедури за координација со Секретаријатот на Советот на ЕУ или слично тело на некоја од меѓународните организации одговорна за операцијата.

На тактичко ниво, Командантот на силите на Европската жандармерија ќе раководи со операциите на самото место со воена или цивилна структура. Во случај на цивилна структура, ако жандармеријата спроведува автономна операција, нејзиниот командант ќе биде одговорен на највисокиот цивилен авторитет на операцијата.

(в) Разузнавање, логистика и комуникации

Државите-учеснички во Европската жандармерија треба да имаат обезбеден пристап до релевантните национални извори на информации, што можат да имаат значителен удар на операциите на Европската жандармерија. Потребни се соодветни способности за собирање информации и анализа сразмерно со важноста и големината на мисијата за операции на Европската жандармерија, со посебно внимание на кривичната истрага во областа на тероризмот, организираниот криминал и воените кривични дела. Таквите информации мораат да бидат собрани, складирани и анализирани на начин на кој ќе овозможат продолжување и спроведување на кривичната истрага со релевантна правна рамка и владеење на правото.

Логистичката поддршка што треба да биде обезбедена за операциите на Европската жандармерија треба да има корист од постоечките логистички средства, процедури и аранжмани што се веќе обезбедени од ЕУ, НАТО, ОН и ОБСЕ. Како и да е, откако никоја од постоечките логистички структури нема целосно да ги задоволи потребите на Европската жандармерија како полициска сила со воен статус, најсоодветно ќе биде да се применува концептот на водечка нација во различните полиња на специјализација, со цел да се оптимизира користа на логистички средства.

Логистичката поддршка ќе биде организирана во согласност со специфичните сценарија за поставување на Европската жандармерија: во сценарија за замена во рамки на воена интервенција, логистиката ќе биде одговорна за воената команда; во сценарио за зајакнување, логистиката ќе треба нормално да се потпира на локалните ресурси; во хуманитарни сценарија, постојаната команда на Европската жандармерија мора точно да ги дефинира логистичките потреби. Во областа на комуникациите и информатичките системи, ќе се воспостават следниве врски во најбрз рок пред разместување на Европската жандармерија:

- Политичко/стратешко ниво: Постојаната команда на Европската жандармерија во Виченца мора да биде поврзана со ЦИМИН, релевантните организации и државите-учеснички во жандармеријата;
- Оперативно ниво: Постојаната команда на Европската жандармерија мора да биде поврзана со командантот на силите на Европската жандармерија и другите оперативни команданти вклучени во истата област на дејствување;
- Тактичко ниво: Командантот на силите на Европската жандармерија мора да биде поврзан со распоредените единици на Европската жандармерија, како и со другите компоненти и елементи на мисијата (воени, цивилни, владеење на правото или други полициски компоненти). Понатаму, единиците на Европската жандармерија треба да воспостават интерна и хоризонтална комуникација.

4. ЗАКЛУЧОК

Ако се има предвид дека националните елементи на комуникациските и информатичките системи на државите-учеснички во целина не се целосно интероперабилни и понекогаш инкомпатибилни, дека тактичкото ниво ќе биде засегнато од проблемите на интероперабилноста, Европската жандармерија треба да биде способна да се потпре на заедничките тактички комуникациски и информатички системи што можат да бидат поставени во областа на дејствување. Свесни за тешкотиите што се вклучени во постигнувањето на интероперабилност меѓу различните системи користени од државите-учеснички, ЦИМИН може да и довери на држава задача со која ќе ја игра водечката улога со цел да се обезбеди Европската жандармерија со потребните средства и да преземе соодветни мерки што се однесува до достапноста и постојаното одржување на опремата.

БИБЛИОГРАФИЈА

- [1] Declaration of Intent, <http://www.eurogendfor.org/referencetexts/EGF%20declaration%20of%20intent.pdf>;
- [2] Enrique Esquivel Lalinde, "The new European Gendarmerie Force", Real Instituto Elcano, ARI 48, 2005;
- [3] Nice European Council, Presidency Conclusions – Annex VI "Presidency Report on the European Security and Defence Policy", 4 December 2000;
- [4] Santa Maria de Feira European Council, Presidency Conclusions, 19 and 20 June, paragraph C.6; "Annex I, Presidency Report on Strengthening the Common European Security and Defence Policy";
- [5] The role of the European Gendarmerie Force, Assembly of the WEU, European Security and Defence Assembly, Doc. A/1928, 21 June 2006.